

Žurnāls “Būvinženieris”, Nr.51, 2016. gada augusts

Konkurss “*Energoefektīvākā ēka Latvijā*” jau sesto gadu notika ar mērķi veicināt labo praksi ēku energoefektivitātes jomā. To organizēja Ekonomikas ministrija, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija un žurnāls “*Būvinženieris*”. Energoefektīvā ēka nav tikai jauni logi, jauns jumts, jaunas ventilācijas un apkures sistēmas. Energoefektivitāte ir atbildīgs dzīvesveids. Lasiet par laureātiem!

Žurnāla “*Būvinženieris*” turpmākajos numuros plānots aplūkot vietējo būvmateriālu ražotāju pienesumu kopējam būvmateriālu tirgum dažādās produktu grupās. Kā pirmo izvēlējamies būvķīmijas jomu, kur ražotāji lielākoties fokusējas uz divām mērķgrupām: betona industriju un koksnes aizsardzību.

Patents apliecina autora ekskluzīvās tiesības un prioritāti izmantot izgudrojumu, lietderīgo modeli vai dizainparaugu. Tas nodrošina iespēju saņemt atlīdzību par intelektuālo darbu un veicina ilgtspējīgas pasaules veidošanos. Lai arī Latvijā patentu ceļš līdz ražošanai ir garš, daži tomēr izlaužas. Viena no diezgan stabilām nišām celtniecības pasūtījumos ir daudzdzīvokļu māju siltināšana, bet viena no reālām novitātēm, ko patlaban jau izmanto ir SIA “*Prima LC*” ražotais sildpanelis “*ThermoPrim*”.

Ilgspēja, kas ietver videi un cilvēkam draudzīgu produktu un tehnoloģiju ieviešanu būvniecībā, ir viena no šā brīža Eiropas prioritātēm. Arī Latvijas zinātnieki un būvmateriālu ražotāji veiksmīgi piedalās šajā procesā, un, pateicoties viņu pūlēm, no vietējās izejvielas tapis videi draudzīgs būvmateriāls “*ALINA*”.

Restaurācija ir māksla rast kompromisu starp kultūras mantojumu un tā funkcionalitāti. Par svarīgāko restaurācijas procesā saruna ar vienu no ievērojamākajiem mākslinieciskās restaurācijas ekspertiem Latvijā – Valdi Uzariņu.

Iespaidīgas naudas summas no Eiropas Savienības budžeta tiek sadalītas dažādos fondos, un daļa nonāk arī Latvijas uzņēmumu rīcībā. Viena no iestādēm, kas apsaimnieko šo naudu, ir Centrālā finanšu un līgumu aģentūra (CFLA). Kas ir CFLA, un kā ar to sazināties? Par to žurnālā!

Saskaņā ar Ceļu satiksmes drošības direkcijas (CSDD) datiem līdz šā gada 1. jūlijam Latvijā bija reģistrēti 295 elektrotransportlīdzekļi, tostarp 227 vieglās automašīnas. Šo transportlīdzekļu «dzīve» ir atkarīga no elektrības pieslēguma, tāpēc, prognozējot elektromobiļu skaita pieaugumu, līdz 2021. gada janvārim plānots pabeigt Latvijas nacionālā uzlādes tīkla izveidi, uzstādot ātrās uzlādes stacijas uz TEN-T ceļiem, nacionālās un reģionālās nozīmes attīstības centros un uz tos savienojošiem reģionālajiem ceļiem.

Patlaban ap 70% Latvijas iedzīvotāju dzīvo daudzdzīvokļu ēkās, kas lielākoties celtas laikā no 1960. līdz 1990. gadam. To kopējā platība ir aptuveni 54,5 miljoni kvadrātmetru jeb ap 38,6 tūkstošiem ēku. Aprēķināts, ka daudzdzīvokļu ēku atjaunošanai un saglabāšanai Latvijā tuvākajā nākotnē būs nepieciešami seši līdz astoņi miljardi eiro. Jo ilgāk tiks nogaidīts, jo vairāk māju būs jānojauc, bet cilvēkiem vajadzēs jaunas mājvietas.

Šā gada 3. martā Saeima pieņēma Energoefektivitātes likumu, kura galvenais mērķis ir veicināt efektīvu energoresursu izmantošanu gan valsts sektorā, gan uzņēmumos. Likums nosaka, ka lielajiem uzņēmumiem un lielajiem patērētājiem (komersanti, kuru elektroenerģijas patēriņš gadā pārsniedz 500 MWh) reizi četros gados jāveic uzņēmuma energoaudits vai jāievieš energopārvaldības sistēma atbilstoši LVS EN ISO 50001:2012 standartam. Ņemot vērā, ka gan energoauditi, gan energopārvaldības sistēma Latvijas uzņēmumos ir jaunums, būtiski saprast, kurš

no abiem energoefektivitātes paaugstināšanas mehānismiem būtu piemērots konkrētam komersantam.

Vērojot, kas būvniecībā notiek novados, šoreiz “*Būvinženieris*” viesojas Alūksnē.

Lai, zem iespaidīgā jauno tehnoloģiju spiediena, veidotos stabila, ilgtspējīga būvniecība galvenais ir neaizmirst būvniecības saknes – klasisko, tradicionālo koka būvniecību. Par to pārliecināts namdaris un dizaineris Jēkabs Dimīters. Viņš uzbūvējis māju, darbojoties tikai pēc sentēvu metodēm.

Kaut arī arvien vairāk betona būvju iekļūst arhitektūras pieminekļu sarakstos, nekādu universālu to atjaunošanas vadlīniju nav. Betons ir pabērns arī Nīderlandē, lai gan aizvien skaļākas kļūst balsis, kas aizstāv to kā vēsturisku vērtību. Bet gandrīz pirms 95 gadiem celtā ēka Kotvajikas radio – sirreāla būve, saukta par katedrāli un sfinksu, ir viens no krāšņākajiem eksemplāriem Nīderlandes betona būvju mantojumā.

Būvindustrijas lielā balva par mūža ieguldījumu būvindustrijā SIA “*Zenico projekts*” vadošajam arhitektam un vadītājam Viktoram Valgumam tika pasniegta ne tikai par vairāk nekā 40 gadu ilgo darba stāžu, bet galvenokārt tāpēc, ka garus gadus viņš spējis apvienot darbu pie nozīmīgiem projektiem ar pedagoģisko un aktīvu sabiedrisko darbību, dodot nozīmīgu ieguldījumu gan galvaspilsētas attīstībā, gan Latvijas Arhitektu savienības izaugsmē, gan arī visai būvniecības nozarei būtisku jautājumu risināšanā.

Aizrautību, ar kādu SIA “*Skonto Prefab*” vecākais būvinženieris Andrejs Semjonovs stāsta par savu ikdienas darbu, var tikai apbrīnot. Skaitļi, formulas, aprēķini, *excel* tabulas un būvinženeriem paredzētās datorprogrammas ir viņa stihija, kas rezultējas nopietnos un sarežģītos projektos. Viņš – Būvindustrijas lielās balvas laureāts – “*Gada jaunais inženieris 2015*”.

Rihards Ģederts pieteicās Baltijas-Amerikas Brīvības fonda (*BAFF*) izsludinātajā konkursā uz profesionālās prakses programmu augstskolu studentiem un absolventiem, kas paredz došanos uz ASV un praktizēšanos Amerikas lielākajos uzņēmumos. Viņš ieradās Ņujorkā - šajā nekustamo īpašumu mekā un uzsāk gadu ilgu profesionālo prakses programmu uzņēmumā “*Elegan Real Estate & Development*”.

Zāliena izveidošanu pasaulē arvien biežāk uztic profesionāļiem. Tāpat kā dārzkopji izmanto fermās izaudzētus dēstus, zālienu ierīkotāji izmanto pusfabrikātus – lauku fermās dabiskos apstākļos izaudzētus paklājzālienus. Pēc statistikas datiem, paklājzālienu īpatsvars ASV un Eiropas būvlaukumos arvien palielinās un, piemēram, Holandē, sasniedz 75%.

LLU aulā 21. jūnijā diplomus saņēma 43 jaunie būvinženeri un maģistri. Tas nav sevišķi daudz, bet tie ir paši labākie, kuri izgājuši cauri visām studiju procesa grūtībām, aizstāvējuši 15 kursa projektus un darbus, 26 nedēļas bijuši praksē būvlaukumos vai projektēšanas birojos, izstrādājuši un aizstāvējuši 15 KP smagu diplomprojektu.

Par visu to un vēl citām tēmām, lasiet žurnāla “*Būvinženieris*” augusta numurā!

Mārīte Šperberga,
žurnāla “*Būvinženieris*” galvenā redaktore
Marite.sperberga@gmail.com